

ÇOCUĞA YÖNELİK CİNSEL İSTİSMAR

• Cinsel istismar;

İstismar türleri içinde saptanması en zor, çoğunlukla gizli kalan ve uzun dönemli psikolojik etkilere sahip olan bir durumdur.

Cinsel İstismar Üç Grupta Toplanabilir:

A) Dokunma olmaksızın yapılan istismarlar

- Sözel istismar
- Açık-saçık telefon konuşmaları
- Yetişkinlerin çocuklara kendi vücutlarını görsel olarak sergilemeleri
- Şahit olma (korku, öfke, suçluluk duyguları kişilik sorunlarına dönüşebilir).

B) Dokunmanın yer aldığı istismar olguları

- Fuhuş
- Encest
- Tecavüz

C) Şiddetin yer aldığı istismar olguları

- Tecavüz
- Vahşet
- Öldürme

CİNSEL İSTİSMARIN NEDENLERİ

Çocukta Kaynaklanan Nedenler:

- Çocukta tik ve kekemelik olması
- Engeli bulunan çocuk
- Aşırı hareketli çocuk
- Sürekli ağlayan çocuk
- Az uyuyan çocuk
- Yemek yemeyen çocuk
- Çocukta davranış bozuklukları
- Okul başarısızlığı olan çocuk

Anne ve Babadan Kaynaklanan Nedenler:

- Alkol veya madde bağımlılığı (%54)
- Ruhsal hastalıklar kişilik bozuklukları
- Üvey anne – üvey baba
- Eğitimsizlik
- Anne – baba arasında sevgisizlik ve iletişimsizlik

Ailenin Sosyal Yapısından Kaynaklanan Nedenler:

- **Fakirlik, evsizlik, işsizlik**
- **Stresli yaşam ve iş ortamı**

Toplumla İlgili Nedenler:

- Toplumda çocuğa ve kadına uygulanan şiddetin kabul görmesi
- Eğitimde cinsiyet ayrımcılığı
- Kız çocukların 13-14 yaşında evlendirilmeleri

İSTİSMARLA İLGİLİ BİLİNENLER

YANLIŞ

- Çocuklar cinsel istismarı hayal güçlerinin genişliği ile uydururlar.
- İlgi çekmeye çalışan çocuklar, şirin ve cazip kız çocukları, evden kaçan çocuklar, ihmal edilmiş çocuklar istismara uğrar.
- Parklar, genel tuvaletler, ıssız sokaklar, karanlık sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat sahaları tehlikeli bölgelerdir.
- İstismarcılar genellikle yaşlı ve yabancı erkekler ile sokakta yaşayan hırpani görünümlü serserilerdir.
- Yalnızca kız çocukları cinsel istismara uğrar.
- Cinsel istismar kuşkusuyla olayın üzerine gidilmesi, çocuğa daha fazla travma yaşatır.

DOĞRU

- Çocuklar bu konuda genellikle yalan söylemezler. İlk kural çocuğa inanmak olmalıdır.
- İstismara her kesimden kız ve erkek çocukları maruz kalabilir.
- Olayın olduğu yer genellikle ev, okul, ev ile okul arasındaki yol gibi çocuğun içinde bulunduğu yakın çevredir.
- Olayların % 80-95'inde istismarcı 20-45 yaşları arasında, kurban tarafından tanınan, evli ve çocuklu erkeklerdir.
- Sadece kız çocukları değil, erkek çocukları da cinsel istismara uğrar.
- Yerinde ve uygun bir müdahale istismarı sonlandırır ve çocuğun yaşadığı travmayı atlatabilmesi için destek almasını sağlar.

İSTİSMARCI KİMDİR ?

İstismarcılar arasında psikolojik olarak sorunlu ve hasta olanların yanı sıra tamamen sağlıklı ve bilinçli olan kişiler de bulunmaktadır.

- İstismarcılar gözlerden uzak, karanlıkta avını yakalamaya çalışan kimseler değildir.
- Herhangi birinin arkadaşı, toplumda iyi bir yeri olan, doktor, ünlü bir kişi, danışman, üst düzey yönetici, işçi, din adamı gibi çeşitli mesleklerde biri olabilirler.

- İstismarcılar genellikle çocuğun iyi tanıdığı bir kişidir.
- Kurbanını elde etmek için çeşitli yolları dener, onları video oyunlarına, şekerlere, oyuncaklara, hediyelere boğar.

- Başı dertte olan, ilgi ve şefkate ihtiyacı olan, ev ve okulda sorunları olan çocukları seçer.
- Yapacaklarını önceden planlarlar ve kimsenin görmediği تنها yerlerde veya çocukla yalnız kaldıkları zaman gerçekleştirirler. Bu yüzden kolay kolay yakalanmazlar.

- Fiziksel temas kademelidir. Önce dokunmayla başlar sonra dizlerinde oturtmaya, öpmeye vb. aşama aşama geçer.
- Yakalanıncaya kadar çocuğu istismara devam ederler. Yakalandıktan, hüküm giyerek hapiste yattıktan mahkeme kararı ile cinsel suçlu programına alındıktan sonra bile çocuğu istismar ettiklerini reddederler.

İSTİSMAR BELİRTİLERİ

- Korku, kaygı, suçluluk, kâbuslar, korkular, depresyon, öfke ve düşmanlık gibi psikolojik belirtiler.
- Ani duygu deęişiklikleri.
- İntihar davranışı, yaşananları unutma davranışları, kendinden geçme gibi belirtiler.
- Özgüven eksikliği ve başkalarına karşı güven kaybı.

- Bedensel Őikâyetler
- Yeme problemleri
- İdrar ve kaka kaçırma
- Sinir krizleri ve bayılmalar.
- Uyku sorunları (Uyuyamama veya aşırı uyuma).

- Korku (yetişkinlerden, özellikle erkeklerden aşırı derecede korkma)
- Cinsel içerikli sözcük ve davranışlarda artma
- Cinsel olayları ayrıntılı olarak bilme

ÇOCUKLARI NASIL KORURUZ?

- Çocukların televizyon, bilgisayar ve diğer kitle iletişim araçlarını kontrollü kullanmasını sağlayın, konuyla ilgili gerekli tedbirleri alın.

- **Çocuđunuz 5 yaşından itibaren yalnız yatmaya alışmalıdır. Anne ve babası yanı sıra kardeşi, kuzeni veya başka bir çocuk ile beraber yatmaması da daha doğru olacaktır.**

- **Çocuđunuza özel yerlerini göstermemesini, vücudunun yalnızca kendisine ait olduğunu, çocuk olduğu için kimsenin öpmesi, dokunmasına izin vermek zorunda olmadığını uygun bir şekilde söyleyin ve bu konuda hiç tereddüt etmeyin.**
- **Çocuđunuzun mahrem yerlerini korumak ve bunu ona öğretmek, istismardan korunması için önemli bir tedbirdir.**

- **Tuvalet ihtiyacını kendi başına yapmasını, kim olursa olsun ikinci bir kişinin yanında olmaması gerektiğini öğretin. Aynı şekilde banyo yaparken de annesi dışında hiç kimsenin olmamasını sağlayın.**

- **Çocuğun yanında soyunmayın, yatak odanızın kapısını kilitleyin, banyoda veya WC'de sizi görmesini önleyecek tedbirleri alın.**

- **Çok iyi tanımadığınız kişilerin evine asla göndermeyin. Unutmayın ki cinsel istismar genellikle dışarıdan bakınca anlaşılmayan herhangi bir kişi tarafından gerçekleştirilebilir.**

- **Çocukları cinsel istismar konusunda yaşına göre uygun bir şekilde uyarın, kendisine tanımadığı birisi yaklaşır da dokunmak veya elini tutmak isterse bağırmasını, tekmelemesini ve dikkat çekmesini söyleyin.**

- **Sır saklamamasını, bir yetişkin ona bir sır verir ve kimseye söylememesini tembih ederse mutlaka annesine veya öğretmenine söylemesini sağlayın.**

ÇOCUĞA NASIL YAKLAŞILMALI?

- **Çocuk olayı size anlatmaya başladığı andan itibaren aşağıdaki mesajların çocuğa verilmesi son derece önemlidir:**
- Söylediklerine inanıyorum.
- Yaşadıklarını benimle paylaşman doğru bir davranış.
- Yaşadıkların senin suçun değil. Ve herkes senin kadar cesaretli olamadığı için bunu gizlemek zorunda kalabiliyorlar. Bu durumu benimle paylaştın ve bana güvendin, bu süreçte senin yanında olacağım.

Çocukla istismar olayı konuşulurken sergilenmesi gereken genel tutumlar

aşağıdaki gibi olmalıdır:

- Çocukla yaşadığı olay hakkında konuşurken rahat, sessiz bir ortam seçin.
- Bu olaydan bahsetmenin ne kadar zor olduğunu anlamaya çalışın.
- Çocuğu iyi bir şekilde dinleyin.
- Çocuğu yargılamayın ve eleştirmeyin.
- Çocuğun yaş ve gelişimine uygun sözcükler kullanın ve uygun tepkilerle çocuğu destekleyin.
- Yaşanılan olayı dramatize edecek, duygusal tepkiler vermekten kaçının
- (acıma, üzülme vb.).
- Olaya karşı aşırı umursamaz davranmayın.
- Olay dışı insanların gereksiz şekilde olaya dahil olmalarına izin vermeyin ve ilgisiz insanlarla (veliler, diğer öğrenciler vs.) olayın yorumu yapmayın.
- Çocuğa sırrının saklanacağı konusunda söz vermeyin ve ona yardım edebilecek kişilerle olayı paylaşmak zorunda olduğunuzu açıklayın.

BİLDİRİM

- Cinsel istismar vakalarında bildirimde bulunmak her yetişkin için yasal zorunluluktur.

YASAL BİLDİRİM KURUMLARI

- **Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM)**
- **Çocuk Şube Müdürlüğü**
- **Cumhuriyet Savcılığı**
- **Polis İmdat**
- **Jandarma İmdat**